

ОБРАЗОВНА САРАДЊА
У ЕВРОПској УНИЈИ ДО 2020.

Стратегија са
шест приоритета

Страна 2

НОВИ ПРАВИЛНИЦИ О ФИНАНСИРАЊУ
У ОСНОВНОЈ И СРЕДЊОЈ ШКОЛИ

Ненаставно особље
у сенци процената

Страна 3

ТЕМА БРОЈА:
КОЛИКО СМО ПИСМЕНИ

Будућност почиње
срицањем азбуке

Стране 4-5

ПСИХОЛОГ НЕВЕНА СТУДЕН О ПРИПРЕМИ
МАЛИШАНА ЗА ПОЛАЗАК У ВРТИЋ

Отпор одвајању
од родитеља

Страна 9

ДЕТИЊСТВО БЕЗ УТОЧИШТА

По чему ће нас памтити

Министарство просвете, науке и технолошког развоја припрема низ програма и радионица деци миграната, којима је на путу ка западној Европи Београд успутна станица, у жељи да малишане и нешто старију децу релаксира и бар мало одвоји од њихове невеселе свакодневице. Деца од пет до 15 година, према плану Министарства моћи ће да похађају радионице и да присуствују програмима и то у близини локација где се мигранти највише окупљају и да се, у зависности од узраста, играју, цртају, науче понешто о Србији, Београду.

– Наша је обавеза да ова циљна група добије прилику да неко време похађа активности попут школских – рекао је министар просвете, науке и технолошког развоја др Срђан Вербић Танјугу и подсетио да школа није само кроз лекције из одређених предмета већ је и дружење, заједничке активности које ће децу релаксирати и одвојити од свакодневице. Према речима министра, у плану је да се активности одвијају у школама или другим објектима у близини аутобуске станице и Економског факултета у Београду, у Миксер хаусу у Карађорђевој улици. У околини Железничке у Аутобуске станице дневно борави 50 до 100 деце и сви који желе могу, у присуству родитеља или без њих, да се укључе у неки од понуђених програма. Такође, сви из групе који знају енглески језик могу да буду од велике помоћи, рекао је министар Вербић. Са децом ће радити волонтери, васпитачи и учитељи београдских основних школа, студенти завршних година Филозофског, Филолошког факултета, Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, студенти медицине и други. Деца узраста до пет година игра ће бити кључна, волонтери ће их учити играма из Србије,

нешто старија деца могу посетити музичке и ликовне програме, ритмичке игре, а за старије који говоре и енглески језик, биће предавања о знаменитостима Србије и Београда. – Ово је прилика за нашу земљу да покаже да брине за мигранте и да онима који само пролазе кроз нашу територију остане у сећању да је, док су били овде, неко о њима бринуо и да нешто науче о нашој земљи, а ако је могуће да и ми нешто научимо о њиховој – рекао је Вербић. Деца која долазе из Сирије, Палестине, Авганистана, дружиће се са нашим волонтерима и кроз игру, причу и друге активности могу бар на кратко заборавити проблеме због којих су избегли из својих земаља.

Министар Вербић подсећа да се не зна како ће се развијати мигрантска криза, „али док су овде обезбедићемо им активности које су у њиховом узрасту најважније“, рекао је Вербић и истакао да та деца не треба да буду по цео дан у парку, него да добију оно што је свој деци тог узраста потребно, простор за

СРБИЈА ЗНА ШТА ЈЕ МУКА

Србија се у избегличкој кризи епских размера држи часно и тим поводом нашој влади и премијеру стижу комплименти и похвале из свих релевантних светских политичких престоница. Премда Србија није део ЕУ она храбро носи свој део одговорности, а бројне избеглице сведоче да се после силних перипетија и понижења, у Србији поново осећају као људи. О томе да Србија има важну улогу у решавању укупне избегличке кризе сведоче и изјаве важних политичких лидера попут Ангеле Меркел, Франсоа Оланда и Карла Билта који су понашање Србије оценили са поштовањем и симпатијама.

игру, учење, дружење, опуштање.

У акцију помоћи избеглицама укључује се све више грађана и невладиних организација попут Уницефа који бележи да је све већи број жена и деце који траже уточиште у Европи и пролазе кроз Македонију и Србију. Стварни број жена и деце који стижу у центре за регистрацију у обе земље је вероватно знатно већи него што показују подаци, јер многе породице настављају путовање без обављене званичне регистрације. Од јуна ове године, преко 64.000 људи је регистровано у прихватном центру у Ђевђелији, у Бившој југословенској Републици Македонији, док је у истом периоду у Србији регистровано 89.161 људи који су изразили намеру да траже азил.

Избеглице које су ушле у Србију и регистровале своју намеру да траже азил, имају 72 сата да заврше тај процес. Већина наставља пут аутобусом ка северу до Београда, а затим даље у Мађарску, до западне или северне Европе. Већина је избегла од насиља у Сирији, Авганистану и Ираку, а мали број долази и из других земаља.

Уницеф са својим партнерима повећава обим хуманитарних услуга у прихватним центрима у ове две земље. На српској страни границе, у Прешеву, Уницеф је успоставио дечји кутак, опремљен едукативним материјалима и играчкама. Деца су обезбеђене рекреативне и образовне активности које су важне за физичку и емоционалну добробит деце која пролазе кроз Србију. Родитељи ће ускоро добити саветодавну подршку у вези са здрављем и исхраном, хигијеном и безбедношћу деце. Додатни дечји кутци за избеглице и мигранте који пролазе кроз Србију биће ускоро успостављени и у Београду и Кањижи.

ИНИЦИЈАТИВЕ

Спомен-дар незваном учитељу

Председник Матице српске, професор и књижевник Драган Станић, покренуо је идеју о подизању споменика незваном учитељу у Сомбору, граду двоиповековне традиције учитељства, граду у коме су, поред осталих, похађали учитељску школу Јован Дучић и Исидора Секулић. У Сомбору, а не у неком другом нашем месту.

Поздрављајући идеју, тим пре што лик учитеља у уметности и култури није подигнут на потребан постамент, имам о томе рећи своје слабо ја.

Подижемо, дакле, истовремено споменик: сомборској Препарандији, мајци хранитељици свих српских школа и српском учитељу, носиоцу школе и институције која шири знање као основни критеријум богатства једног народа.

Треба ли поновити оно што је више него познато. Кад човек прелистава свој живот и школовање и тражи оне светле тачке, зауставља се на свог учитеља у чијем лику препознаје и оживљава прве године ђачког живота и незаборавне доживљаје свога лирског доба. Учитеља који нас је учио части и поштењу (а који немају замене на овом свету), заувек држимо у памћењу и, по свему, од њега немамо милијег човека. Обогаћен мудрошћу, смеоног правца мисли, творачке ерудиције, неретко, врлина које надилазе сваку хвалу, учитељ је, у ствари, сам себи поставио постоље за властити споменик.

Стојећи на овом гледишту, треба приметити, споменик би као истинско и врлинско дело успоставио чвршће везе са нашом културно-просветном прошлошћу. Подигнут за народну културу и опште добро, он би допринео уздизању хуманистичких идеја, нашем узвисењу и унутарњем напретку.

Споменик као симбол свих учитеља непознатог имена, који су свој живот посветили подизању младих нараштаја (према: незнани јунак – неидентификовани погинули борац као симбол свих палих бораца) значио би оду школи и учитељу, представљао би учионицу без ограда, учионицу која би завређивала поклоничка ђачка путовања.

Као естетичка грађевина, споменик оплемењује непосредни миље и чини живот пријемчивим за благородна осећања и филозофско поимање живота. Обликовани артефакт је племенит бунт против сивила свакодневног живота. Ако се тврдња узме у најповољнијем смислу, дело би изгледало велелепно и поетично.

Више и боље него што речи могу казати, налик новокованом злату, креација од бронзе, трајала би недогледно као најдубља стварност.

Плодна мисао о овековечењу сомборског и српског учитеља, као да је у нама лежала уснула, у несвесном облику – и сад је, напречац, откривамо. Био би раскорак са традицијом, изневерено очекивање, казано још јачом речи, срамота, уколико би се – упркос неугодном референцијалном оквиру (провала осредности, дефицит прегнућа, пропагирање гламура и лаког живота уместо рада, материјална немаштина, све оно што угрожава културу као духовну основу друштва) – уколико би се показала глувоћа или упуштало у полемичка кошкана о сврсисходности ове идеје. Показати да не умемо да се поносимо оним што имамо.

Сад су мислиоци, интелигенција и представници јавних функција позвани понашати се сходно свом имену и испунити дужност образована и васпитана човека. Надамо се, такође, да ће медији, не као седма већ као одлучујућа сила, ставити подизање споменика на „дневни ред“ својих приоритета, и тако наићи на одзив да се ствар схвати и даље развија.

Синовски одан свом добром учитељу, Радосаву Кривокапићу, дајем овим путем свој прилог подизању споменика незваном учитељу: у граду најстарије српске учитељске школе и седишту Педагошког факултета као њеног баштаника.

Тихомир Петровић,
професор Педагошког факултета у Сомбору